

# פרשת אחרי – שישי

**(לג) וְכִי־יִגְדֹר אֶת־גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תוֹנוּ אֹתוֹ:** לג וארי יתגדר עמכון גיורא, בארעכון לא תונון, יתיה.

**רש"י** לא תונו: אונאת דברים; לא תאמר לו: אמש היית עובד עבודת אלילים, ועכשו אתה בא ללמד תורה שנתנה מפי הגבורה:

**(לד) בְּאַזְרוּחַ מִכֶּם יִהְיֶה לָכֶם הָגֵר | הָגֵר אִתְּכֶם וְאַהֲבַת לֹו כְמוֹד כִּי־גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:** לד כיציבא מנכון יהי לכון גיורא דיתגיר עמכון, ותרחם ליה כותד ארי דירין הויתון, בארעא דמצרים: אנא, יי אלהכון.

**רש"י** כיגרים הייתם: מום שבך אל תאמר לחברך. אני האלהיכם: אלהיך ואלהיו אני:

**(לה) לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדָּה בַּמִּשְׁקָל וּבַמִּשׁוּרָה:** לה לא תעבדון שקר, בדין, במשחתא, במתקלא ובמכילתא.

**רש"י** לאתעשו עול במשפט: אם לדין, הרי כבר נאמר: "לא תעשו עול במשפט", ומהו "משפט", השנוי כאן? הוא המדה והמשקל והמשורה; מלמד שהמודד נקרא דין, שאם שקר במדה, הרי הוא כמקלקל את הדין וקרוי עול, שנאוי ומשקץ, חרם ותועבה, וגורם לחמשה דברים האמורים בדין: מטמא את הארץ ומחלל את ה' ומסלק את השכינה ומפיל את ישראל בחרב ומגלה אותם מארצם. במדה: זו מדת הארץ. במשקל: כמשמעו. ובמשורה: היא מדת הלח:

**(לו) מֵאֲזֵנִי צֶדֶק אֲבִי־צֶדֶק אִיפֹת צֶדֶק וְהִינֵן צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:** לו מוזנון דקשוט מתקלין דקשוט, מכילן דקשוט והינין דקשוט יהון לכון: אנא יי אלהכון, דאפיקית יתכון מארעא דמצרים.

**רש"י** אבניצדק: הם המשקולות ששוקלין כנגדן. איפת: היא מדת היבש. הין: זו היא מדת הלח אשר הוצאתי אתכם: על מנת כן. דבר אחר: אני הבחנתי במצרים בין טפה של בכור לטפה שאינה של בכור, ואני הנאמן להפרע ממי שטומן משקלותיו במלח להונות את הבריות שאין מכירים בהם.

**(לז) וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־חֻקְתִּי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטִי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה:** לז ותשרון ית כל קימי וית כל דיני, ותעבדון יתהון: אנא, יי.

**כ (ס) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:** כ ומליל יי, עם משה למימר.

**(כ) וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמַרְ אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הָגֵר | הָגֵר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזְרְעוֹ לַמֶּלֶךְ מוֹת יוֹמָת עִם הָאָרֶץ יִרְגְּמֻהוּ בְּאֶבֶן:** כ ואלבני ישראל תאמר איש איש מבני ישראל ומן הגר | הגר בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם הארץ ירגמחו באבן:

**רש"י** ואלבני ישראל תאמר: ענשין על האזהרות. מות יומת: (ת"כ) בבית דין; ואם אין כח לבית דין, עם הארץ מסייעין אותו. עם הארץ: (ת"כ) עם שבגיננו נבראת הארץ. דבר אחר: עם שעתידין לירש את הארץ על־ידי מצוות הללו:

**(ג) וְאֲנִי אֶתֵּן אֶת־פָּנַי בְּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ כִּי מִזְרְעוֹ נָתַן לַמֶּלֶךְ לְמַעַן טַמֵּא אֶת־מִקְדָּשִׁי וְלַחֲלֹל אֶת־שֵׁם קֹדְשִׁי:** ג ואנא אתין ית רגזי, בגברא ההוא, ואשיצי יתיה, מגו עמיה: ארי מזרעיה, יהב למלך בדיל לסאבא ית מקדשי, ולאחלא ית שמא דקדשי.

**רש"י** אתן אתפני: (ת"כ) פנאי שלי, פונה אני מכל עסקי ועוסק בו. באיש: ולא בצבור, שאין כל הצבור נכרתין. כי מזרעו נתן למלך: (ת"כ, סנהדרין סד) לפי שנאמר: "מעביר בנו־ובתו באש", בן־בנו ובן־בתו מנין? תלמוד לומר: "כי מזרעו נתן למלך". זרע פסול מנין? תלמוד לומר: "בתתו מזרעו למלך". למען טמא את־מקדשי: את פנסת ישראל, שהיא מקדשת לי, כלשון (ויקרא, כא, כג): "ולא יחלל את־מקדשי":

**(ד) וְאִם הָעַלְם יַעֲלִימוּ עִם הָאָרֶץ אֶת־עֵינֵיהֶם מִן הָאִישׁ הַהוּא בְּתֵתוֹ מִזְרְעוֹ לַמֶּלֶךְ לְבַלְתִּי הָמִית אֹתוֹ:** ד ואם מקבש יכבשון עמא בית ישראל ית עיניהון, מן גברא ההוא, בדיהב מזרעיה, למלך בדיל דלא, למקטל יתיה.

**רש"י** ואם העלם יעלימו: אם העלימו בדבר אחד, סוף שיעלימו בדברים הרבה; אם העלימו סנהדרי קטנה, סוף שיעלימו סנהדרי גדולה:

**(ה) וּשְׁמַתִּי אֲנִי אֶת־פָּנַי בְּאִישׁ הַהוּא וּבַמִּשְׁפָּחָתוֹ וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֵת | כָּל־הַזִּנִּים אַחֲרָיו לְזִנוֹת אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ מִקֶּרֶב עַמָּם:** ה ושמתי אני אתפני באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אותו ואת | כל הזנים אחריו לזנות אחרי המלך מקרב עמם:

**רש"י** ובמשפחתו: אמר רבי שמעון: וכי משפחה מה חטאה? אלא ללמדך, שאין לך משפחה שיש בה מוכס שאין כלם מוכסין, שכלם מחפין עליו. והכרתי אותו: למה נאמר? לפי שנאמר "ובמשפחתו", יכול, יהיו כל המשפחה בהפרת? תלמוד לומר: "אתו" – אותו בהפרת ולא כל המשפחה בהפרת אלא ביסורין. לזנות אחרי המלך: (ת"כ) לרבות שאר עבודת אלילים שעבדה בכך, ואפלו אין זו עבודתה:

**(ו) וְהִנָּפֵשׁ אֲשֶׁר תִּפְנֶה אֶל־הָאִבֹּת וְאֶל־הַיַּדְעָנִים לְזִנוֹת אַחֲרֵיהֶם וּנְתַתִּי אֶת־פָּנַי בְּנַפְשׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב עַמּוֹ:** ו והתקדשתם והייתם קדשים כי אני יהוה אלהיכם:

**רש"י** והתקדשתם: זו פרישות עבודת אלילים:

**(ז) וְהִתְקַדְּשֹׁתֶם וְהִייתֶם קְדָשִׁים כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:** ז ותתקדשון ותהון, קדישין: ארי אנא יי, אלהכון.